

MEMORIAL

General Marii Wittek

FUNDACJA

Archiwum

Armił Kra

87

tel.: 65-22-186, e-mail: archAK@uni.torun.pl
REGON 870502736

A. Rejznerka oprac. t. 2014

uporządkowane, ale nie opracowane
(nie zrobiono wypisów)

kontakt:

K. KŁOCEK
Kieszorowice

z d. Kozłowski
lub tenko Levenowa
Kraków

adres syna: 1893

32-065 Kieszorowice ++1968

AK
Kraków

MARCINKOWSKA Bronisława

z d. Ryko

ps. "Miła"

1380/WSK

AK
Kraków

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

1380/1456

.....

MARCINKOWSKA Bronisława

ps. "Młotek"

z d. Ryko

I./1. Relacja ✓ K. 2, s. 1-2

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora ✓

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ K. 3, s.

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora ✓ zob. I/4 s. 2

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja ✓ K. 4, s. 1

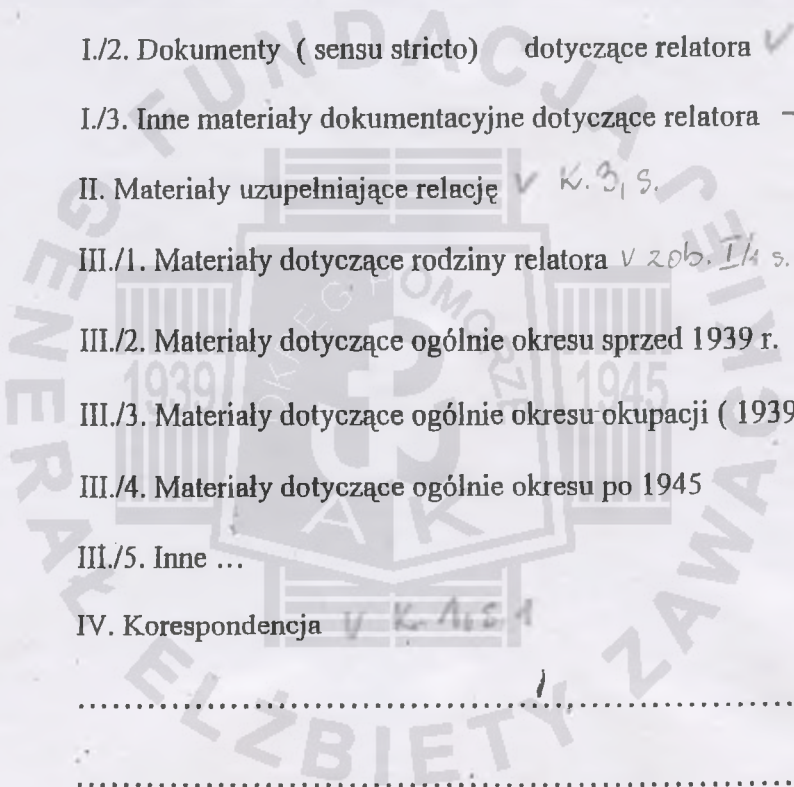
.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie —

I/1 Relacja

- Konstancja Klocek, Wspomnienie o Bronisławie Marcinkowskiej, żołnierzu Armii Krajowej ps. "Młot"
marzec 1995

manuskrypt (ksero) K.2 s. 1-2

Na stronie drugiej w relacji dołączona kserokopia legitymacji z fotografic
męża Marcinkowskiej, legitymacja Prusporobienie Wojackiego nr. 11

W S P O M N I E N I E

o p. Bronisławie Marcinkowskiej, żołnierzu Armii Krajowej,
pseudonim "Miła".

Od kilku lat zajmujemy się kompletowaniem materiałów dotyczących działalności konspiracyjnej A.K. w czasie okupacji hitlerowskiej w latach IX.1939 - I.1945 r. Chcemy bowiem opracować kronikę naszego podziemia na terenie Obwodu Krzeszowice.

Jako członek Szarych Szeregów w A.K. wraz z innymi harcerzami - już po odrzuceniu konspiracyjnej wołki - miałem możliwość zanotować sobie w pamięci pewne szczegóły dotyczące niektórych ludzi i miejsc związanych z pracą podziemną. O postaci "Miłej" i Jej syna "Konrada" (Kazimierza) dowiedziałem się z różnych ust miarodajnych, a także od niego samego i jego szefa mgr J. zefa Kutka z "Komórki Informacyjno-Propagandowej".

"Miła", z zawodu nauczycielka, przybyła w nasze strony z woj. poznańskiego w czasie wakacji szkolnych w 39 r., już po śmierci swego męża, dyr. szkoły powszechnej w Miejskiej Górze k. Rawicza. W Krzeszowicach rozpoczęła budowę wcześniej zaplanowanego domu przy ul. Zbickiej 16. - Wybucho wojna, murarze porzucają niedokończone fundamenty. Właścicielka traci wszystkie oszczędności w P.K.O. Przez pierwsze 2 lata mieszkała z synem u p.p. Zborowskich k. Rynku, potem przeprowadziła się do własnej małej i prymitywnej chatki (bez wody, bez prądu, bez łazienki i ubikacji...), na szczęście stojącej na Jej parceli z dala od ulicy, zakrytej drzewami i krzakami. Biega coraz większa. Syn - "Konrad" zarabia jako próty robotnik w kilku miejscach.

Tutaj, jakimś zrzędzeniem losu, zjawia się b. profesor historii gimnazjum w Mysłowicach, obecnie windziarz w kamieniołomie "Stara Sztolnia". Z polecenia Sztabu Obwodu w chatce "Miłej" instaluje się "Komórka Informacyjno-Propagandowa" przy Sztabie Obwodu. "Miła" - jako już od dwóch lat zakonspirowana, zgadza się na to - mimo wielkiego ryzyka. Na przełomie 1943/4 w w. "belfer" Józef Kutek, pseud. "Hanka" wraz z "Konradem" organizują małą drukarnię pisma podziemnego "Służba Informacyjna". Zastępcą szefa zostaje "Konrad".

Okupacja "szybko minęła. Wielkie szczęście - obyło się bez wpadki i wieszania na szubienicy!

W tym maleńkim, ale "otwartym" domku, ukrytym w głębi ogrodu, płynęło - a jakże - życie towarzyskie. Zjawiały się tu miłe gosposie z jajkami i mlekiem. Odiędzali "miłą" koledzy i koleżanki z branży nauczycielskiej, bywała także p. Zwijsowa zd. Racinińska, zawodowa pianistka z Opery Gdańskiej. Wygrywała Szopena przy tak fatalnych warunkach akustycznych. Grywał też doskonały pianista Łodygowski, zatrudniony przy remoncie b. pałacu Potockich jako magazynier, zawsze z pekiem kluczy w ręku... W styczniu 1945 r. zjawiła się w chatce b. miła p. Jadzia Tańska. Po Powstaniu Warszawskim przypadkowo uciekła w te strony, zamieszkała gdzieś w okolicy, a już po "wyzwoleniu", wybierając się do zrujnowanej Warszawy, trafia do chatki, by mieć bliżej stację p.k.p. Spędziła tu 2 noce. Zdradziła, że jest (była?) żoną adiutanta prezydenta Mościckiego. "Konrad" do dziś ją b. ciepło wspomina.

Rok 1945 - "Miła" otrzymuje posadę nauczycielki w tut. szkole. Fundamenty domu dalej rozsypują się. Syn rozpoczął studia na Wydziale Leśnym w Krakowie. Stypendium trochę pomaga.

Warto tu jeszcze wspomnieć o potknięciu się eks-miłej na egzaminie ideologicznym. Xero załączone w tekście.

Nasza ~~świąteczna~~ świetlana postać umiera w r. 1968. W r. 1980 syn po wielu wyrzeczeniach i tytanicznym wysiłku kończy budowę domu, chrzcząc go imieniem "M I Ł A".

Chatkę przerobiono na domek ogrodniczy. Stojąca nad nim brzoza, prawie cała zarosnięta bluszczem, ma słuszne pretensje, aby stać się "pomnikiem przyrody".

I/1/2

Po wojnie brat Kazimierz Ryłko, jako cudzoziemiec bez ojczyzny (Heimatlöser Ausländer) po życiu tułaczym w Niemczech Zachodnich znalazł się w lepszej sytuacji w Kompaniach Wartowniczych gdzie był komendantem. Zmarł w stopniu majora w Mannheim w r. 1958.

Małżonek "Milej", ur. w r. 1883, jeśli chodzi o wojskowość był przed rokiem 1929 honorowym dowódcą kompanii 55 p.p. w powiecie rawickim (legit. Przysposobienia Wojskowego nr. 11). W cywilu był znanym działaczem społecznym na terenie powiatu rawickiego i wieloletnim dyrektorem 7-klasowej szkoły podstawowej w Miejskiej Górcie. Zmarł w kwietniu 1939 r. i uniknął przykrego "spotkania" z Niemcami na samym początku rozpoczynającego się roku szkolnego.

Do ewentualnego wykorzystania:

Nr. legitymacji 11

Nazwisko i imię Narciszkowski Józef

Urodzony dnia 29 miesiąca IV roku 1883.

Zawód kierownik szkoły

Miejsce zamieszkania Miejska Górka
powiat Rawicz

Miejsce rezydencyjne do p. w.:

pełniący ob. Poruc. p.p.

położony familiowego

stanowi Honorowy d-ca komp.

Stosunek do służby wojskowej ppor. rez.

Legitymacja ważna do 30. IX. 1915

(Podpis właściciela legitymacji)

verte

Cześć Twej pamięci "Mila"
Twój syn "Konrad".

b. Sekretarz Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej
i Więźniów Politycznych w Krakowie

Kazimierz Marcinkowski
ppor. A.K.

*Zera Alau na
dykt, por. Amie + unu*

*Amie zgłoszony
wrazie z ojcem*

*Leone, dnia
Dowódca 55. Poznań*

Krusz

pułkownik

PRZYSPOSOBIENIE WOJSKOWE

LEGITYMACJA

Nr. *11*

I/a Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatorów

- Zaświadczenie, Komisja Likwidacyjna dla spraw b. AK
Obszar Północny okr. Kwaśkowski, Kraszowice 14 X 1945r.
mps (ksero) k. 1 s. 1
- Zaświadczenie, Związek Rewolucyjny Polskiego, Kraszowice, 19 V 1951
mps. (ksero) k. 2. s. 2-3
- Motylka dotycząca arekucji Sztabu Obrony A. K. Kraszowice
z dnia 13 VIII 1942r. mps (ksero) k. 1 s. 4.

I/2/1
Komisja Likwidacyjna
dla spraw b. A.K.
Oszar Południowy
Okręg Krakowski
Obwód Krzeszowice

Krzeszowice, dnia 14 października 1945 r.

Z a ś w i a d c z e n i e .

Zaświadcza się, że ob. Marcinkowska Bronisława z domu Ryżko ur. w r. 1893 z zawodu nauczycielka szkoły powszechnej zamieszkała w Krzeszowicach, była czynną w pracy konspiracyjnej na terenie tutejszego obwodu jako członek Z.W.Z., a później A.K. pracowała w oddziałach organizacji wojskowej w czasie od stycznia 1940 do stycznia 1945 roku.

W powyższym okresie pełniła kolejno funkcje łączniczki i kolporterki pra-ey podziemnej. Ponadto wyżej wymieniona oddała swoje mieszkanie dla organizacji konspiracyjnej, w którym kolejno znajdowała się melina kontaktowa sztabu Obwodu oraz redakcja i drukarnia podziemnego pisma Obwodu "Służba Informacyjna"

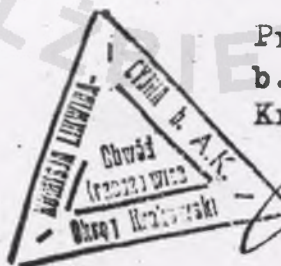
Zaświadczenie wystawia się w dwóch egzemplarzach.

Członek Komisji
b.kier.K.I.P.
Obwodu Krzeszowice

Hanka /pot.

/ ppor. Hanka/

Przewodniczący Komisji
b. Kmdt. Obwodu A.K.
Krzeszowice

[Signature]
/mjr. Ankwicz-Zubr/

Melina, redakcja i drukarnia znajdowały się przy dawnej ulicy Żwirki i Wigury 8, potem przemianowanej na Feldstrasse, potem na ul. Polną i wreszcie na ul. Żbicka 16.

Konrad

5/2/2

Hrasnowice, dnia 19.V. 1951 r.

L.dz. 2224/51/KO

Nr. ewid. w Zarz. O. Pow. ....

Z a ś w i a d c z e n i e

Zarząd Oddziału Powiatowego Związku Zawod. Nauczycielstwa Polskiego
w Hrasnowicach ..... zaświadcza, że kol. Chojnacki

Brońsław ..... ul. 1-go Maja ..... Hrasnowice ..
(stanowisko) (zakład pracy) (miejscowość)

złosił się w dniu 19.V. 1951 .. do I kolokwium II toru z zakresu
samokształcenia ideologicznego.

Wynik kolokwium niepromyslny .....

Kierownik Wydziału
Kulturalno-Oświatowego

Przewodniczący

[Signature]

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO
ZARZĄD ODDZIAŁU POWIATOWEGO
(Pieczęć)

I/2/3

Krasowice, dnia 19.V. 1951 r.

L.dz. 2224/51/KO

Nr. ewid. w Zarz. O. Pow. ....

Z a ś w i a d o c z e n i e

Zarząd Oddziału Powiatowego Związku Zawod. Nauczycielstwa Polskiego
w Chyrowie ..... zaświadcza, że kol. Chyrowa
Bronisława Janina szk. Podn. w. A. w Krasowicach
(stanowisko) ..... (zakład pracy) ..... (miejscowość).
zgłosił się w dniu 19.V. 1951 do I kolokwium II toru z zakresu
samokształcenia ideologicznego.

Wynik kolokwium niepomysłny .....

Kierownik Wydziału
Kulturalno-Oświatowego

Przewodniczący

[Signature]

[Signature]

12/4

Krzeszowice, 13.8.92.

Notatka dotycząca archiwum Sztabu Obwodu A.K. Krzeszowice.

Wszystkie materiały tajnej, drobnej poligrafii konspiracyjnej będącej w dyspozycji K.I.P. (Koz. Informacyjno-propagandowa), a strzyżywanej z Komendy Obwodu i innych źródeł, były przechowywane w małym desku drewnianym w głębi ogrodu przy dawnej ulicy Polnej 8 (Feldstrasse), obecnie ul. Zoickiej 16 w Krzeszowicach (Kressendorf). Tutaj też składano duplikaty pism związanych z propagandą i informacją, m. inn. z gazetek "Służba Informacyjna", drukowanych w tymże desku.

W roku 1965 archiwum K.I.P. oraz Komendy Obwodu zostały przekazane do Instytutu Historii Wojska Polskiego w Warszawie na ręce gen. Bednarza przez szefa K.I.P. Józefa Kutka, pseud. "Hanka", byłego nauczyciela historii w gimnazjum w Mysłowicach.

Za zgodność danych ręczy
za szefa KIP - mgr inż. Kaz. Marcinkowski

Kazimierz Marcinkowski
pseud. "Konrad".

II Materiały uzupełniające relację

- Uzupełnienie danych o Bronisławie Marcinkowskiej ps. "Słone" z Okręgu Kreszowice (Kmekarskiej, Luty 1999)
- "Strzepy wspomnień" mps, oryg. K. 2, s. 1-2
z działalności współpracowniczej Komórki Inf.-Propagandowej (K.I.P.) przy Sztabie Okręgu A.K. Kreszowice
spisów "Konrad" 31 III 1988r.
mps (Ksero) K. 1, s. 3-4

1.

Do "Archiwum Pomorskiego A.K."
 Uzupełnienie danych o p. BRONISŁAWIE MARCINKOWSKIEJ, pseud. "Miła"
 z Obwodu Krzeszowice/Krakowskie/.

P. Bronisława Marcinkowska, z zawodu nauczycielka, przybyła do Krzeszowic w czasie wakacji szkolnych w r. 1939, już po śmierci swego męża, dyrektora 7-klasowej szkoły w Miejskiej Górze k. Rawicza. W Krzeszowicach rozpoczyna wcześniej zaplanowaną z mężem budowę domu przy ul. Zbickiej 16.

Wybucho wojna 1 września 1939 r., murarze porzucają niedokończone fundamenty, przepadają wszystkie oszczędności w PKO. Przez pierwsze 2 lata mieszka u obcych, potem przeprowadza się i zamieszkuje z synem we własnej, prymitywnej chatce (bez wody, bez elektryczności, bez łazienki), stojącej na Jej parceli, z dala od ulicy, ukrytej w drzewach i krzewach.

Bieda coraz większa. Nauczycielka bez pracy, pobiera jakiś zasiłek, syn zarabia jako prosty robotnik w kilku miejscach, później jako wiertacz w kamieniołomie wapienia "Stara Sztółnia" w okolicy Krzeszowic.

Okupacyjnym zrzędzeniem losu zjawia się tu niejaki Józef Kutek, profesor od historii w gimnazjum i liceum w Mysłowicach. Po znajomości "zdobył" posesję windziarza we wspomnianym wyżej kamieniołomie i tam znajduje kochanego druha Kazimierza Marcinkowskiego!

Z polecenia Sztabu Obwodu A.K. w chatce "Miłej" przy ulicy Zbickiej 16, instaluje się "Komórka Informacyjno-Propagandowa" przy Sztabie w niedalekiej wsi Siedlec. Pogodziła się z tym "Miła", już od dwóch lat zakonspirowana, zwiększając wielkie zaistniałe ryzyko. Na przełomie lat 1943/44 nasz "belfer" Józef Kutek, pseud. "Hanka" wraz z "Konradem", synem "Miłej" z aprobatą "Sztabu"/d-ca "Ankwicz"/ organizują małą drukarnię pisma podziemnego pt. "Służba Informacyjna". Zastępcą "naczelnego redaktora" zostaje "Konrad", który zajmuje się pisaniem, powielaniem, kolportażem, łącznością wraz z "Miłą".

Okupacja niemiecka miła. Wielkie szczęście, nie było donosu, zdrady, torturowania całej konspiracyjnej trójki lub wieszania na środku rynku miasta Krzeszowice - wówczas Kressendorf.

Prosi się wspomnieć o innej stronie życia w chatce "Miłej" w czasie okupacji. W tym małym, lecz "otwartym" domku, ukrytym w głębi ogrodu, płynęło też życie towarzyskie (nie mylić z PPR, potem PZPR). Zjawiały się tu dobre i miłe gosposie z jajkami, mlekiem, a od święta z masłem. Odwiedzali "Miłą" przyjaciele po fachu tj. nauczyciele, bywała p. Zwiąsowa z d. Raciniewska, zawodowa pianistka z Opery Gdańskiej, grająca na pianinie G. Wolkenhauer Szopena w tak fatalnych warunkach akustycznych. Grywał też doskonały pianista Łodygowski, zatrudniony przy remoncie b. pałacu Potockich /dla gubernatora Franka/ jako magazynier, zawsze z pękiem kluczy w dłoni.

W styczniu 1945 r. zjawia się w chatce b. miła Jadzia Tańska, zdradzając, że jest (była?) żoną adiutanta prez. Mościckiego, a przypadkowo uciekła w te strony po Powstaniu Warszawskim, zamieszkując gdzieś w okolicy. Chatka "Miłej" zaś miała jej służyć jako bliski punkt startowy do stacji PKP w drodze powrotnej do zrujnowanej stolicy.

Rok 1945 - "Miła" otrzymuje posesję nauczycielki w tutejszej szkole. Fundamenty domu rozsypują się w dalszym ciągu. Syn "Konrad" już ujawniony, wychodzi z podziemia i rozpoczyna studia w Krakowie na Wydziale Leśnym U.J. Stypendium trochę pomaga.

Warto tu może jeszcze wspomnieć o "curiosum" tj. o konspiracyjnym potknięciu się "EKS-Miłej" na egzaminie ideologicznym, wymyślonym przez Związek Nauczycielstwa Polskiego w PRL w maju 1951 r. Tylko dzięki temu, że "Miła" nie była dewotką, uniknęła potem przykrych konsekwencji. Dokument/ksero/załączony poraz drugi. Jest to dowód istnienia ciągłości nieuleczalnej manieri okupacyjnej w nowej, niekochanej rzeczywistości.

II/3
Strzępy wspomnień

z działalności konspiracyjnej Komórki (Komendy ?) Informacyjno-Propagandowej (K.I.P.) przy Sztacie Obwodu A.K. Krzeszowice.

(k. Krzeszowice)

Szef Komórki, pseudonim "Hanka", przed wojną nauczyciel historii w Gimnazjum i Liceum w Mysłowicach, zmaltretowany przez Gestapo, ucieka i pracuje w kamieniołomie "Stara Sztolnia" jako operator wyciągu piecowego. Człowiek o żelaznym charakterze, bezkompromisowy, symbol nienawiści do okupanta. Niespokojny o los żony i trójki dzieci pozostawionych w "Reichu". Jego godność: Józef Kutek.†

"Gospodyni domowa", pseudonim "Miła", przedwojenna nauczycielką w powiecie Rawickim, od lata 1939r. zamieszkała wraz z synem w Krzeszowicach przy ul. Żbickiej (dawna ul. Zwirki i Wigury, potem Feldstrasse, potem Polna i wreszcie Ubicka). Bezrobotna, prawie w nędzy, ale dumna i pełna optymizmu, potrafiła wiązać koniec z końcem, wdowa, z rentą niemiecką w kwocie 104 zł. 14 groszy (Rentenkammer Warschau). Jej godność: Bronisława Marcinkowska.

Ja - pseudonim "Konrad", maturzysta, awansowany na robotnika bez kwalifikacji, rocznik kolumbowy. Nazwisko: Kazimierz Marcinkowski (syn ww.)

"Hanka" mieszkał na terenie kamieniołomu "Wapienniki Krzeszowickie" w Krzeszowicach k. Krakowa "Stara Sztolnia". Przewijało się tam wiele konspiratorów. Był to dobry punkt kontaktowy i dobra melina.

"Miła" zajmowała się tzw. gospodarstwem domowym i życiem towarzyskim, nie brakowało bowiem różnych ofiar okupacji, z których najbardziej inteligencji z różnych stron Polski zjawiali się u nas na skromną herbatkę i na "pyskowanie" na temat wydarzeń frontowych.

Ja "pracowałem" przy remoncie tuż pałacu Potockich, przeznaczonym na letnią rezydencję generała gubernatora Franka. Potem w ogrodnictwie, przy remoncie folwarku, stajni tzw. amerykańskich. Gdyby wówczas wyższa kontrola tych prac mierzyła wydajność mojej pracy zostałbym przykładowo ukarany i powieszony na rynku.

W r. 1942 zacząłem się do pracy w ww. kamieniołomie jako pomocnik wiertniczego w kategorii ciężko pracujących. Tutaj nastąpiło zapoznanie się z "Hanką" i zaprzysiężenie.

Dla usprawnienia pracy konspiracyjnej i stworzenia choćby pseudogniska domowego "Hanka" przeprowadził się do naszej małej chatki w r. 1943. Domek usytuowany był w głębi dużego ogrodu i w lecie niewidoczny od ulicy. Tutaj czuliśmy się różnie i poważnie (!?)

Przed podjęciem decyzji o zainstalowaniu w domku małej drukarni przejmowaliśmy tajną prasę i prasę z Krakowa pisano.

W r. 1944 z rozkazu dowódcy Zbroi zorganizowaliśmy tajną drukarnię w warunkach jak najbardziej prymitywnych i ze sprzętem także bardzo skromnym (maszyna do pisania, powielacz wałkowy, matryce typu Drytype Kores, papiery kradzione z biur no i dwa nieprymitywne pistolety. Fakt ten "Miła" przyjęła do wiadomości ze spokojem, a dla całej trójki był to awans i zaszczyt w pracy podziemnej. Odpędzaliśmy myśl, co się stanie, gdy nagle nocą załomcą drzwi, zaszczekają gestapowskie wilczury...

Materiały do tygodnika "Służba Informacyjna" otrzymywaliśmy z Krakowa, komentarze i bieżące ekologiczne artykuły od zakonspirowanych inteligentów, pisał je także "Hanka", a najnowsze wiadomości mieliśmy także z radia ukrytego pod podłogą. Pracę drukarską wykonywałem osobiście nad ranem. "Hanka" czuwał, potem przeglądał druki. Potem pakowanie i szybkie rozprowadzenie w terenie.

11/4
Działalność nasza przebiegała bez zakłóceń, ale z chwilą aresztowań sztabowych konspiratorów w Krakowie i pacyfikacji mieszkań w wsi Radwanowice na jesieni 1944 r. pracę wydawniczą przerwaliśmy. Front wschodni zbliżał się. Zaczęły zmieniać się o r i e n t a c j e.

Ktoś nam zaczął zarzucać, że stoimy z bronią u nogi... Wystąpienie zbrojne naszych oddziałów - prawdopodobnie w sile 2 batalionów, nie zgrupowanych, nie uzbrojonych odpowiednio do opancerzonych, cofających się Niemców - nie miało szans najmniejszego powodzenia. Pole do popisu miały oddziały partyzanckie, ~~działające~~, które przechodziły chrzest bojowy przez szereg lat na innych terenach. Z uwagi na fakt częstego pobytu gubernatora w Krzeszowicach wywiad niemiecki był zdwojony. Dlatego pewne nasze grupy działały w dywersji; likwidacji kolaborantów, w wywiadzie, propagandzie, łączności i t.p. (a nie na szeroka skalę).

Patrząc z odległej perspektywy na nasz udział w pracy propagandowo-informacyjnej w ciągu roku 1944, roku największego terroru hitlerowskiego, wzmaganego potworną determinacją na skutek ponoszonych klęsk - nasuwają się refleksje nad powagą tego romantyczno-patriotycznego odcinka pracy konspiracyjnej. Ryzyko nie leżało w tym, że można było zginąć jak przystało żołnierzowi na froncie, ale w niepewności, czy człowiek zdolny będzie znieść tortury i nie zdradzić.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ocalałe materiały archiwalne naszej komórki I.P. zostały dostarczone przez "Hankę" w rok lub dwa po zakończeniu wojny do Muzeum Wojska Polskiego (a może do Instytutu Historii?) w Warszawie. Prosząc kiedyś dwukrotnie o pewne dane z Muzeum, otrzymałem odpowiedź, że nie posiada naszych materiałów. To samo odpowiedział "Hance".

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

"Hanka" po wojnie połączył się szczęśliwie z rodziną w Mysłowicach! W ostatnich latach prawie całkowicie ociemniał. Po 20 latach zerwanych kontaktów zjawił się u mnie minionej zimy ze synem i białą laską w ręku, aby się pożegnać raz na zawsze ze mną, z ogrodem i drewnianą chatką, naszą konspiracyjną meliną Armii Krajowej. Przypominał szamana: twarz ze skóry i kości i ślepotę. Odczytać z niej można było tylko wielką p r z e g r a n ą. W obecnej chwili wraz z ~~żoną~~ domu opieki dla kombatantów k. Opola.

"Miła" zmarła w r. 1968 w tej samej chacie w warunkach tak samo prymitywnych z braku środków do zmiany standardu życiowego przy swych głodowych zarobkach nauczycielskich.

"Konrad" żyje jako emeryt. Chatkę przerobiłem na pawilon ogrodniczy (magazyn). Nad nią dominuje 50-letnia brzoza, wysoko porośnięta bluszczem. Siostrzany bluszcz pokrywa jakby melancholijnie całą powierzchnię dachu pawilonu...

Spośród "Konrad"

Musisz pokonywać lub nie *He*

IV Korespondencja

List Kazimierza Marankowskiego, Krzeszowice, 2ⁱⁱ 1999
adresowany do Katerzyny Minczykowskiej, dokumentalistki da. Arch. WSK
mps. oryg. K.1 s.1

mgr inż. Kazimierz
Marcinkowski
ul. ...
32065 Krzeszowice.

IV/1

Krzeszowice, 2. luty 99.

Szanowna Pani
Katarzyna Mińczykowska
Dokumentalistka Archiwum W.S.K.

Mam przed sobą list L.dz.159/ Wsk/99 z dn.18.1.1999 r. adresowany do p.Konstantego Klocka z Krzeszowic, a dołączony mi jako osobie kompetentnej w uzupełnieniu relacji o mej Matce Bronisławie Marcinkowskiej, członkini A.K., pseud. "Miła".

x) W.w.p.Klocek odgrywa tu rolę pośrednika między "Memoriałem" i jego Przewodniczącą p.prof.dr hab.Elżbietą Zawacką a mąż - "Konradem", synem "Miłej", żyjącym jeszcze inna tyle przytomnym, by tę relację wykonać. Zaznaczyć tu warto, że p. Klocek w ostatnich 20 latach wykazał bardzo dużą aktywność w inwigilacji społeczności akowskiej na tle nowej, czerwonej rzeczywistości tutejszego regionu. W końcu awansował do stopnia porucznika, a 11 listopada 1997 r. odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi.

Pragnę z wielkim żalem zaznaczyć, że do uwypuklenia roli kobiet w pracy konspiracyjnej, przystąpiono z wieloletnim opóźnieniem.

Postaram się ograniczyć relację o swej Matce do minimum. Zreszta daleko Jej do Emilii Plater mimo odznaczenia M.O.N. poraz 1, 2, 3 i 4 Medalem Wojska na podstawie Zarządzenia Szefa Sztabu Głównego z dnia 1 lipca 1948, podpis : M. Wałęga, Londyn.

Pozwalam sobie wyrazić moje pragnienie, by za Patronkę kobiet - żołnierzy A.K. uznać wspaniałą kobietę - partyzanta Emilię Plater z powstania listopadowego w 1831 roku.

P.S. Dokumenty (prawdopodobnie 3) proszę uprzejmie połączyć z obecnie przesłanym uzupełnieniem. Chodzi tu o dokumenty wydane przez p.Klocka w październiku 1998.

Pardon: X) Może już nie "czerwonej", a raczej "różowej!"

Sec. Sekretarz Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej
Więźniów Politycznych w Krakowie

Kazimierz Marcinkowski

Brud. A.K. "Konrad"

T. 1380/138

AK
Krośno

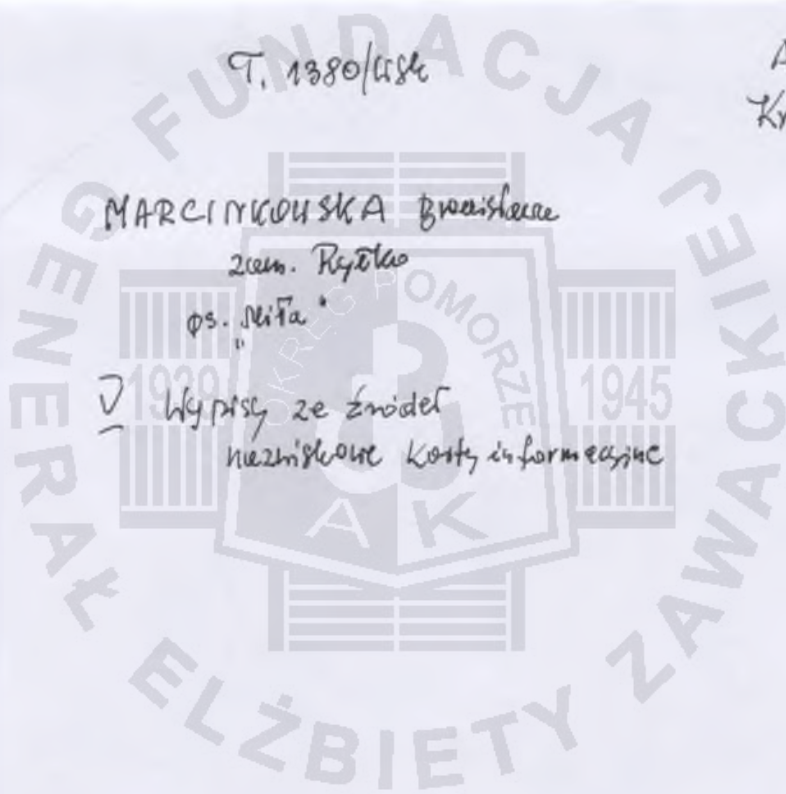
MARCINKOWSKA Bronisława

zam. Ryśko

ps. "MiFa"

✓

Wypisy ze źródeł
niezmiernie kosztowne

i

T. 1380/USK

AK

H

Krośnice

MARCINKOWSKA Bronisława

ps. "Bliska"

zam. Ryśko

2. z urodzin naukowca. Do Kreszonic przybyła w 1939r.
2 woj. polnickiego (razem z synem "Kornelcem" (posuwca' uska)
W 1943r. w chacie "Bliska" instalacja sil. Kreszonic
Inf. - Propaganda pro Sztanie Obrode. Jej syn "Kornel"
zostaje zastępcy szefa i drukarni pisma podziemnego "Słuch
Informacje.

H. Roj 2014

zob. wspomnienie, T. 1380/USK

MARCINKOWSKI Bronisław

STRZEGOMSKIE ZAKŁADY
WYROBÓW PAPIEROWYCH
"UNIPAP" Spółka z o.o.
59-220 Legnica, Jaworzyńska 17/19

TECZKA DO AKT

SWW 1824-331

ZN-96/1

